

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia   marca 2011 r.

**Dyrektor Samodzielnego Publicznego
Szpitala**

w związku z uzyskaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji o udostępnieniu przez Samodzielny Publiczny Szpital danych osobowych pracowników ujawniających ich przynależność do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na rzecz członka związku znajdującego się w konflikcie z jego władzami, zwracam się o przestrzeganie zasad wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych w dalszej działalności Szpitala.

Impulsem do niniejszego wystąpienia stała się skarga Pani X, na udostępnienie danych osobowych osobie nieupoważnionej przez Samodzielny Publiczny Szpital.

W trakcie prowadzonego postępowania ustalono, że wydruk zawierający imiona i nazwiska osób, z których wynagrodzeń były pobierane i odprowadzane przez Szpital składki na rzecz NSZZ „Solidarność” został przekazany bez pisemnego wniosku członkowi tego związku będącemu w konflikcie z jego władzami. Ze złożonych przez Szpital wyjaśnień wynika, że powyższe dane zostały udostępnione w związku z procedurą wyboru nowych władz związku i odmową udostępnienia przez władze związku listy członków celem zwołania ich zebrania. Szpital wskazał również, iż celem udostępnienia danych było „umożliwienie wykonania statutowych praw członka związku tj. odwołania się do jego członków, co zostało aktualnie ewidentnie ograniczone przez związek”. Szpital w złożonych wyjaśnieniach nadmienił również, że osoba, której dane udostępniono, z uwagi na konflikt z obecnymi władzami związku zastrzegła osobie anonimowość.

Mając na uwadze powyższe, wskazać przede wszystkim należy, że przetwarzanie (w tym udostępnienie) tzw. „danych wrażliwych”, do których należą m.in. informacje ujawniające przynależność związkową, jest dopuszczalne wyłącznie wówczas, gdy zachodzi co najmniej jedna z przesłanek określonych w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. W ocenie Generalnego Inspektora okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują, aby udostępnienie przez Szpital danych ujawniających przynależność pracowników do NSZZ „Solidarność” znajdowało uzasadnienie w powyżej wskazanym przepisie. W szczególności zaś nie występuje przesłanka wskazana w art. 27 ust. 2 pkt 4 ustawy, zgodnie z którym przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1 („danych wrażliwych” – uwaga Generalnego Inspektora), jest jednak dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wykonania statutowych zadań kościołów i innych związków wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji lub innych niezarobkowych organizacji lub instytucji o celach politycznych, naukowych, religijnych, filozoficznych lub związkowych, pod warunkiem, że przetwarzanie danych dotyczy wyłącznie członków tych organizacji lub instytucji albo osób utrzymujących z nimi stałe kontakty w związku z ich działalnością i zapewnione są pełne gwarancje ochrony przetwarzanych danych, ponieważ o udostępnienie danych nie zwracał się związek zawodowy reprezentowany przez umocowane do tego osoby, lecz osoba będąca jedynie członkiem związku. Podkreślić w tym miejscu należy, że interesu członka związku nie można utożsamiać z interesem samego związku, jak również, iż to związek zawodowy wyznacza osoby występujące w jego imieniu i dopuszczone do przetwarzania danych.

Ponadto należy wskazać, że Szpital przetwarzając dane osobowe pracowników, jest związany wynikającą z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy zasadą celowości przetwarzania danych. Zgodnie z powyższym przepisem administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami. Jeżeli zatem dane ujawniające przynależność związkową pracowników zostały zebrane przez Szpital w celu pobierania i odprowadzania składek członkowskich na rzecz organizacji związkowej, to niedopuszczalne jest przetwarzanie (w szczególności zaś udostępnianie) tych danych w innym celu. Zaznaczyć jednocześnie należy, że wyłączenie zasady celowości może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w art. 26 ust. 2 ustawy.

Niezależnie od powyższego, mając na uwadze, że z wyjaśnień Szpitala wynika, że dane (w postaci wydruku wygenerowanego z systemu informatycznego) udostępniono w związku z prośbą osoby, która zastrzegła sobie anonimowość i z tego powodu nie złożyła pisemnego wniosku, wskazać należy, że z przepisów o ochronie danych osobowych wynika zobowiązanie podmiotu udostępniającego dane osobowe z systemu informatycznego do udokumentowania faktu i okoliczności tego udostępnienia, co jest związane zarówno z koniecznością zapewnienia kontroli nad procesem przetwarzania danych osobowych, jak również z prawem osoby, której dane dotyczą do uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach, którym

dane te są udostępniane. Zgodnie bowiem z art. 38 ustawy o ochronie danych osobowych administrator danych jest obowiązany zapewnić kontrolę nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo zostały do zbioru wprowadzone oraz komu są przekazywane. Ponadto, stosownie do § 7 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), dla każdej osoby, której dane osobowe są przetwarzane w systemie informatycznym - z wyjątkiem systemów służących do przetwarzania danych osobowych ograniczonych wyłącznie do edycji tekstu w celu udostępnienia go na piśmie - system ten zapewnia odnotowanie informacji o odbiorcach, w rozumieniu art. 7 pkt 6 ustawy, którym dane osobowe zostały udostępnione, dacie i zakresie tego udostępnienia, chyba że system informatyczny używany jest do przetwarzania danych zawartych w zbiorach jawnych. Zatem informacje o udostępnieniu danych osobowych pracowników, w szczególności zaś o osobie, której dane udostępniono - pomimo zastrzeżenia, iż odbiorca danych chce pozostać anonimowy - nie mogą się znajdować wyłącznie w pamięci osób, które udostępniały dane, lecz muszą być utrwalone. Ponadto wskazać należy, że z art. 33 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 pkt 5 ustawy wynika zobowiązanie administratora danych do przekazania osobie, której dane dotyczą (w przypadku złożenia przez nią odpowiedniego wniosku) informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane. Administrator danych może odmówić udzielenia powyższej informacji jedynie wówczas, gdy zaistnieje przynajmniej jedna z przesłanek wymienionych w art. 34 ustawy, a okoliczność zastrzeżenia przez odbiorcę danych, że pragnie zachować anonimowość, nie została wskazana wśród tych przesłanek.

Podsumowując powyższe podnieść należy, że udostępnienie przez Szpital danych osobowych pracowników ujawniających ich przynależność do NSZZ „Solidarność” - w stanie faktycznym niniejszej sprawy - nie tylko było niedopuszczalne ze względu na brak stosownej przesłanki dopuszczającej udostępnienie danych osobowych na wniosek członka związku, który nie posiadał upoważnienia organizacji związkowej i wykroczenie tego działania poza cel w którym dane zostały zebrane, ale również odbyło się z naruszeniem przepisów określających środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych.

Mając zatem na uwadze konieczność dochowania przez Szpital szczególnej staranności w procesie przetwarzania danych osobowych pracowników ujawniających ich przynależność związkową proszę o uwzględnienie uwag zawartych w niniejszym piśmie w dalszej działalności.